

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/29/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114219963
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2114219963.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. T., nar. XX. D. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa matky: JUDr. L. P., nar. X. F. XXXX, bytom C. C. XXX a otca: S. T., nar. XX. I. XXXX, bytom C. XXX/XX, B., o úpravu rodičovských práv a povinností, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 13. augusta 2014 č. k. 8P/61/2014-54 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti úpravy styku m e n í tak, že nariaďuje predbežné opatrenie, ktorým upravuje styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sa s maloletým stýkať každý párnny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 14.00 hod. za prítomnosti matky, matka je povinná maloletého na styk v určenom čase pripraviť a otcovi ho v mieste jej bydliska odovzdať a otec je povinný maloletého v určenom čase na rovnakom mieste matke vrátiť.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa I/ nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletým S. tak, že otec je oprávnený sa s ním stretávať každý párnny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 14.00 hod. s tým, že matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otec maloletého v určenom čase v mieste bydliska matky vyzdvihne a v určenom čase je povinný v mieste bydliska matky maloletého odovzdať a II/ zamietol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia na zákaz styku otca s maloletým. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ustanoveniami § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/, g/ a h/, § 81 ods. 1 a § 102 ods. 1 O.s.p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne potom tým, že po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, t.j. návrhom na nariadenie predbežného opatrenia, spismi Okresného súdu Trnava sp. zn. 8P/ 61/2014, sp. zn. 17P/9/2014 (návrh otca na zníženie výživného a návrh matky na zvýšenie výživného, sp. zn. 8P/7/2013 (rozvod manželstva a ÚPP právoplatné dňa 22.7.2013), sp. zn. 8P/10/2013 (úprava práv a povinností na čas do rozvodu právoplatné dňa 18.9.2013), sp. zn. 13P/52/2013 (návrh matky na zmenu priezviska maloletého právoplatné dňa 21.7.2014), lekárskou správou zo dňa 11.8.2014, oznámením o priestupku, lekárskou správou psychiatra zo dňa 11.8.2014 a posúdením veci, dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým navrhla zákaz styku otca s maloletým nie je dôvodný, keď matka neosvedčila skutočnosti na navrhovanú, aj keď dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi. V prípade vyhovenia návrhu matky by u maloletého došlo k ochudobneniu o vzťah k jednému rodičovi v tomto prípade k jeho otcovi, preto tomuto nevyhovel, avšak svojím rozhodnutím obmedzil doterajšiu úpravu styku, pretože jeho úprava vo výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa je za súčasnej situácii dôvodná, zohľadňuje záujem maloletého S., zároveň umožní otcovi realizovať stretávanie sa s maloletým, aj keď v obmedzenom rozsahu oproti poslednej úprave styku. Pri svojom rozhodovaní zohľadnil nielen skutočnosti zo dňa 8.8.2013 uvádzané a preukazované matkou, ale aj celkové vzťahy v rodine a medzi rodičmi navzájom, ktoré sú súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti s poukazom na vyššie uvádzané konania. Pokiaľ ide o lekársky nález MUDr. J. H. zo dňa 11.8.2014 z tohto jednoznačne vyplýva, že duševný stav maloletého, ako aj poruchy spánku, s depresívnymi neurotickými

reakciami sú dôsledkom vzájomných nevyriešených problémov rodičov maloletého, ktoré sa neskončili ich rozvodovým konaním, ba práve naopak a ktoré trvajú už určité obdobie, ktoré predchádzalo dňu 8.8.2014. Maloletý S. ako veľmi vnímavé a vyspelé dieťa na svoj vek (bol vypočutý súdom prvého stupňa v konaní sp. zn. 13P/52/2013 dňa 25.3.2014) je celou situáciou medzi svojimi rodičmi, ako aj ďalšími rodinnými príslušníkmi ovplyvnený, čo nemá pozitívny vplyv na ďalší duševný a fyzický vývoj. Udalosť opísaná matkou zo dňa 8.8.2014, pri ktorej došlo k ľahkému poraneniu maloletého, vznikla práve v dôsledku nefungujúcich a negatívnych vzťahov medzi rodičmi maloletého, pri „naťahovaní“ sa o maloletého pri tom, aby bol realizovaný styk otca s maloletým. Prvostupňový súd vyslovil, že s vysokou pravdepodobnosťou možno konštatovať, že otec nemal v úmysle zraniť maloletého, prípadne mu privodiť akúkoľvek inú ujmu a nemožno z nej vyvodiť ani záver, že by sa otec k maloletému správal násilnícky. Je zrejmé, že maloletý S. je celou situáciou a vzťahmi medzi jeho rodičmi vystavený zvýšenej stresovej záťaži, a preto súd v snahe dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania rozhodol tak ako je uvedené v ods. I/ výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa, keď zohľadnil aj vek maloletého a záujem maloletého.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom predpísanej lehote odvolanie matka maloletého a to čo do úpravy styku so zrejším návrhom na jeho zmenu tak, že otec je oprávnený stretávať sa so svojim synom každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 14.00 hod. za jej prítomnosti. Uviedla, že styk bol naposledy upravený rozsudkom č.k. 8P/7/2013 zo dňa 16.7.2013, ktorým bolo jej manželstvo s otcom maloletého S. rozvedené, maloletý S. bol zverený do jej osobnej starostlivosti, otcovi bola uložená povinnosť platiť na jeho výživu 100 eur mesačne a bola schválená rodičovská dohoda ohľadom styku otca s maloletým S. tak, že tento je oprávnený stretávať sa s ním každú sobotu v každom týždni od 13.00 hod. do 17.00 hod. po dobu štyroch týždňov s tým, že prvé dve soboty to bude za jej prítomnosti a po uplynutí štyroch týždňov bol otec oprávnený stretávať sa s maloletým S. každý párný týždeň od piatka 17.00 hod. do nedele 14.00 hod.. Na súde prvého stupňa pred vyhlásením vyššie uvedeného rozsudku bol otec poučený vec prejednávajúcou sudkyňou, ako aj kolíznou opatrovníčkou o tom, ako sa má k synovi správať, čo je pre ich stretnutia vhodné a čo nie, avšak otec tieto rady odmietol rešpektovať a aj preto dospeli stretnutia medzi ním a synom do toho štádia, že si syn uvedomil, že jeho otec o neho nemá reálny záujem, ale len formálny, pričom sa mu v určenom čase nevenoval. Maloletý S. sa na stretnutia s otcom netešil a postupne ich odmietal a sám sa rozhodol povedať otcovi, že k nemu nechce chodiť, preto sa stalo čo sa stalo. Otec maloletému S. fyzicky ublížil a vulgárne nadával jeho babičke, preto nie je určite v záujme maloletého, aby odišiel k otcovi na dve noci a celý víkend. Nie nevyriešené problémy rodičov maloletého S. sú dôsledkom jeho zlého psychického stavu, ale to, že ho otec ako syna nerešpektuje, nevníma ho ako ľudskú bytosť, ale len ako vec, s ktorou môže nakladať, ako sa sám rozhodne. Konanie otca viedlo k zdravotným problémom maloletého S., ktoré spočívali v zlom trávení, ohrýzaní si nechťov, poruchami spánku, psychickým problémom a pod.. Prvostupňový súd konštatoval, že z vyšetrenia MUDr. J. H. jednoznačne vyplýva, že duševný stav maloletého S., ako aj poruchy spánku s depresívnymi neurotickými reakciami sú dôsledkom vzájomných nevyriešených problémov rodičov maloletého. Z potvrdenia, ktoré dňa 11. augusta 2014 vyhotovila po vyšetrení MUDr. J. H. nevyplýva, že by zdravotné problémy boli vyvolané v dôsledku problémov medzi rodičmi, ale psychiatricka len konštatovala, že maloletý S. pochádza z rozpadnutej rodiny a že po rozpade nastali zmeny v usporiadaní vzťahov, pričom sama psychiatricka sa dňa 5. septembra 2014 vyjadrila, že prvostupňový súd nesprávne interpretoval jej nález. Naposledy sa styk s otcom realizoval dňa 13. júna 2014 teda syn nebol s otcom osamote už 3 mesiace, keď jedenkrát sa styk nerealizoval kvôli zdravotným problémom syna, v 28. týždni bol syn v letnom tábore, v 30., 34. a 36. týždni otec pre syna neprišiel.

K odvolaniu matky sa písomným podaním zo dňa 24. septembra 2014 vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že úprava pomerov predbežným opatrením je len dočasná a v konaní vo veci samej bol ustanovený znalec z odboru psychológia, ktorý náležite posúdi rozsah úpravy styku otca s maloletým S..

K odvolaniu matky sa písomným podaním zo dňa 26. septembra 2014 vyjadril aj otec maloletého S., ktorý uviedol, že so svojim synom si budoval super vzťah čo spozorovala matka a prestala im dovoľovať stýkať sa, keď najsamprv dokladovala samé ochorenia maloletého S., aby nemohol ísť k nemu a teraz v posledných týždňoch už neodpovedá ani na emaily a smsky. Jednoznačne je v záujme maloletého S., aby sa s ním stretával, pretože sú veci, ktoré žiadna matka nedokáže svojmu synovi vysvetliť, poradiť, usmerniť, t. j., kde je otec potrebný a nezastupiteľný. Otec taktiež uviedol, že nemá problém, pokiaľ matka maloletého S. chce, aby sa stretával so svojim synom v jej prítomnosti. Pokiaľ chodieval maloletý

S. k nemu pravidelne nebol žiaden problém, aby potreboval psychológa, avšak odkedy k nemu nechodí potrebuje aj dvoch. Znalecké dokazovanie v tomto smere nariadené súdom určite odhalí zlý, negatívny vplyv matky a jej rodiny na maloletého S.. Nikdy sa nestalo, že by nebol býval pre syna neprišiel v stanovený čas, deň a hodinu a všetky dátumy, kedy podľa vyjadrenia matky nemal prísť pre syna je ochotný zdokumentovať, že tomu tak nebolo, pretože matka maloletého sa v inkriminovaných termínoch nenachádzala doma.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. a/ O.s.p. v medziach odvolania celú vec (predbežnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému) a to podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o rozhodnutie vo veci samej a zároveň ani o žiaden zákonom ustanovený prípad potreby prejednaní takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu, pričom dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti úpravy styku je potrebné zmeniť.

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa § 221 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, zruší rozhodnutie, len ak zastavuje konanie.

Odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvého stupňa o predbežnom opatrení iba potvrdiť alebo zmeniť. Jeho zrušenie prichádza do úvahy iba vtedy pokiaľ sa konanie zastavuje, čo má prispieť k tomu, aby dočasná úprava pomerov bola poskytnutá skutočne v reálnom čase a aby nedochádzalo k zrušovaniu rozhodnutí súdov prvého stupňa len pre procesné nedostatky.

Preskúmaním napadnutého uznesenia, obsahu spisu, vyhodnotením tvrdení otca a matky maloletého S. v odvolacom konaní, dospel odvolací súd k záveru, že tzv. odvolacia námietka matky spočívajúca vo forme úpravy styku je dôvodná.

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo 16.7.2013 č. k. 8P/7/2013-134, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého S. rozvedené, bol maloletý S. zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť platiť na jeho výživu 100 eur mesačne a bola schválená rodičovská dohoda ohľadom styku otca s maloletým S. tak, že tento je oprávnený stretávať sa s ním každú sobotu v každom týždni od 13.00 hod. do 17.00 hod. po dobu štyroch týždňov s tým, že prvé dve soboty to bude za prítomnosti matky a po uplynutí štyroch týždňov bol otec oprávnený stretávať sa s maloletým S. každý páry týždeň od piatka 17.00 hod. do nedele 14.00 hod.; o trovách konania rozhodol súd prvého stupňa tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Ostatným rozhodnutím týkajúcim sa maloletého je tak vyššie cit. rozsudok Okresného súdu Trnava zo 16.7.2013 č. k. 8P/7/2013-134, ktorým okrem iného bol upravený aj styk otca s maloletým S.. Z odôvodnenia cit. rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že po jeho vyhlásení sa účastníci vzdali práva na podanie odvolania, preto podľa § 157 ods. 3 O.s.p. súd prvého stupňa v jeho odôvodnení uviedol len predmet konania a ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 25 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „ZoR“) rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoде.

Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Je nesporné, že úprava výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania súdu (§ 154 ods. 1 O.s.p.). Keď však nastanú zmeny v pomeroch rodičov, v pomeroch maloletého dieťaťa, odôvodňujúce zmenu pôvodného rozhodnutia súdu o úprave

rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, a to ak dôjde k zmene závažnejšieho charakteru, musí dôjsť k zmene rozhodnutia.

Odvolačný súd sa v predmetnej veci stotožňuje s úvahou súdu prvého stupňa, že je potrebné predbežne zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, keď vzal zreteľ najmä na záujem maloletého, na jeho riadnu výchovu a potrebu zabezpečiť priaznivé podmienky pre úspešný vývoj maloletého, keďže bolo dostatočne osvedčené (najmä lekárskou správou MUDr. E. H. zo dňa 11.8.2014, lekárskou správou psychiatričky MUDr. J. H. z 11.8.2014 a 5.9.2014, záznamom o podaní vysvetlenia na OO PZ Jaslovské Bohunice maloletým S. z 5.9.2014, vyjadrením Okresného úradu Trnava z 9.6.2014 o vedení priestupkových konaní voči S. T. nar. XX.X.XXXX, ktoré boli právoplatne skončené 13.6.2013, 29.1.2014 a 21.3.2014), že psychické rozpoloženie maloletého S. momentálne odôvodňuje obmedzenie rozsahu úpravy styku oproti ostatnej úprave, avšak odvolací súd má za to, že je namieste, aby do rozhodnutia vo veci samej, kde bude nepochybne potrebné vyhodnotiť, ako jeden z kľúčových dôkazov v tomto smere znalecký posudok znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, bol styk realizovaný za prítomnosti matky, s čím súhlasil aj otec maloletého S.. Bolo tomu najmä preto, že z lekárskej správy psychiatričky MUDr. J. H. z 5.9.2014 jednoznačne vyplýva, že vzhľadom k diagnózam maloletého S. táto doporučila „stretávanie sa za prítomnosti matky“, pretože tieto pramenili (poruchy spánku, stavy úzkosti a pod.) z dramatických stretávaní sa maloletého S. bez matky.

Týmito úvahami preto odvolací súd dospel k záveru o primeranosti styku v rozsahu a spôsobom určeným súdom prvého stupňa, kde prakticky došlo len k zmene formy, keď tento sa bude realizovať za prítomnosti matky vzhľadom k momentálnemu psychickému rozpoloženiu maloletého S..

To boli dôvody, pre ktoré došlo k zmene uznesenia v napadnutej časti podľa § 220 O.s.p. (fakticky však podľa § 219 ods. 1 rovnakého zákona potvrdil).

Odvolačný súd zdôrazňuje, že ide iba o predbežnú úpravu, vo veci samej je potrebné urýchlene vykonať dokazovanie a aj v priebehu konania sledovať dôsledne vývoj vzťahov medzi rodičmi a ich maloletým synom S., najmä zisťovať stanovisko maloletého S. k otázke jeho vzťahu k oboj rodičom predovšetkým so zameraním sa na autenticitu jeho výpovede vo vzťahu k tomu či táto nevykazuje znaky ovplyvňovania, navádzania, usmerňovania a pod. prípadne v rámci nariadeného znaleckého dokazovania.

O trovách konania potom odvolací súd (obdobne ako pred ním už súd prvého stupňa) nerozhodoval, nakoľko o týchto je možné rozhodnúť až v rámci rozhodnutia o veci (§ 145 O.s.p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.